

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШІРИНШО ШОХТЕМУР
(РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПЬСКУ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ДЕНДРОЛОГІЧНИЙ ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАНУ**

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції
«ПРІОРИТЕТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОЇ ОСВІТИ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІД ВИТОКІВ
ДО СЬОГОДЕННЯ» ДО 395-РІЧЧЯ ІСТОРІЇ ЗАКЛАДУ
ОСВІТИ ТА 178-Ї РІЧНИЦІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ТЕРЕНАХ БІЛОЦЕРКІВЩИНИ

24 вересня 2025 року

Біла Церква
2025

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Карабін О. Й. Проектна діяльність майбутніх фахівців в контексті модернізації освіти. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». Херсон. № 83, т. 2. 2018. С. 131–135.
2. Косович О. В. Проектна діяльність як одна з форм інноваційних методичних технологій навчання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». 2011. Вип. 22. С. 76–78.
3. Литвинюк Г.І., Когут О.І., Кульматицька О.Р. Проектна діяльність в освітньому середовищі. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2014. 128 с.
4. Уйсімбаєва М. Проектна діяльність: теоретичні аспекти. *Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки.* 2014. Вип. 13. С. 258-263.

УДК 111.1:159.955

МЕЛЬНИК Л.М., канд. політ. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФІЛОСОФІЯ АРИСТОТЕЛЯ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦІЛІСНОГО МИСЛЕННЯ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Аналізується потенціал філософії Аристотеля для модернізації сучасної вищої освіти. Запропоновані напрями модернізації освітньої діяльності ЗВО, що ґрунтуються на філософській спадщині Аристотеля, мають на меті виховання всебічно розвиненої особистості, здатної до відповідальних рішень та повноцінного життя в сучасному світі.

MELNYK L.M., candidate of political sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

ARISTOTLE'S PHILOSOPHY AS A BASIS FOR FORMING HOLISTIC THINKING IN MODERN STUDENTS

The article analyzes the potential of Aristotle's philosophy for the modernization of contemporary higher education. It proposes directions for modernizing the educational activities of universities, based on Aristotle's philosophical heritage, with the aim of fostering a well-rounded individual capable of making responsible decisions and leading a fulfilling life in the modern world.

У сучасному освітньому просторі, де домінує вузька спеціалізація ідеї античного мислителя Аристотеля набувають надзвичайної актуальності. Його філософія, що розглядає людину як єдине ціле, може стати фундаментальною основою для модернізації вищої освіти та формування у студента ХХІ століття цілісного мислення.

Сучасні заклади вищої освіти зачасти функціонують за принципом картезіанського дуалізму: вони розділяють знання на окремі, не пов'язані між собою дисципліни. Так, студент-інженер вивчає фізику та математику, але рідко замислюється над етичними наслідками своїх проєктів. Майбутній економіст занурюється у світ фінансів, ігноруючи соціальний вплив своїх рішень, або ж майбутній агроном може досконало знати біологію рослин і хімію ґрунтів, але рідко вивчає економічну життєздатність малих фермерських господарств чи соціальний вплив пестицидів на місцеві громади. Це призводить до фрагментації світогляду, коли фахівець може бути висококомпетентним у вузькій сфері, але не здатним бачити ширшу картину, мислити міждисциплінарно та розуміти складні взаємозв'язки між різними галузями.

Філософія Аристотеля пропонує альтернативний підхід — гілеморфізм, що об'єднує форму і матерію в єдине ціле. Застосовуючи цю ідею до освіти, ми можемо розглядати навчання студента не як процес наповнення посудини окремими фактами, а як цілісну особистість, де інтелектуальні знання (форма) нерозривно пов'язані з практичними навичками та моральними цінностями (матерія).

Для Аристотеля найвищою метою людського життя є евдемонія — стан повноцінного, щасливого та осмисленого життя, що досягається через самореалізацію та постійне вдосконалення. У контексті освіти це означає, що головною метою ЗВО — виховати фахівця, який буде здатний реалізувати свій потенціал і досягти благополуччя у всіх сферах життя. Це включає не тільки професійний, а й моральний, соціальний та особистісний розвиток.

Для досягнення цієї мети, освітня діяльність має зосередитися на формуванні чотирьох видів мислення за Аристотелем: теоретичне – прагнення до істини та пізнання світу – це основа наукових знань; практичне – здатність приймати мудрі та виважені рішення в реальних життєвих ситуаціях, «бо ми стаємо справедливими, чинячи справедливо; поміркованими — чинячи помірковано; мужніми — чинячи мужньо» [1]. Як бачимо, чесноти, як і навички, формуються лише через практику. Це виховується через розбір практичних кейсів, проектну діяльність та етичні дискусії; продуктивне – навички створення чогось нового, будь то технологія, твір мистецтва чи бізнес-проект; цілісне – здатність поєднувати всі три види мислення для досягнення найвищих цілей.

Виходячи з вищесказаного в освітній процес можна запропонувати такі напрями модернізації, як міждисциплінарні курси, створення освітніх магістерських програм, які поєднують технічні та гуманітарні науки. До прикладу щодо міждисциплінарних курсів, для аграрних спеціальностей – «Філософія інновацій в аграрному секторі», «Біоетика та тваринництво» тощо. Більше того, має відбуватися інтеграція етичних аспектів у всі дисципліни. Кожен викладач, незалежно від спеціальності, має стимулювати студентів замислюватися над моральними наслідками своєї майбутньої професії. При викладанні необхідно організувати дебати, сократичних діалогів та семінарів, де студенти навчаються не лише відтворювати знання, а й аргументувати свою позицію та критично мислити.

Отже, впровадження цих підходів дозволить ЗВО виховувати не лише компетентних фахівців, а й відповідальних громадян, здатних до цілісного мислення та осмисленого життя. Це єдиний шлях до формування повноцінного майбутнього, де знання та цінності будуть гармонійно поєднані.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аристотель Нікомахова етика. URL: https://www.researchgate.net/publication/363884474_Aristotel_Nikomahova_etika_Aristoteles_Ethika_Nikomacheia_Pereklav_Viktor_Stavnuk
2. Аристотель Політика. URL. <http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm>

УДК 378.015.31:63:1:316.46

ГРЕК І.М., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ВІД ТЕХНІЧНИХ НАВИЧОК ДО ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ: ЧОМУ АГРАРНА ОСВІТА ПОТРЕБУЄ ВИВЧЕННЯ ФІЛОСОФІЇ ДЛЯ ВИХОВАННЯ ПОКОЛІННЯ ЛІДЕРІВ

Авторка доводить, що вивчення філософії є критично важливим для формування цілісного мислення у майбутніх фахівців. Дисципліна виступає інструментом для розвитку критичного мислення, етичної відповідальності та стратегічного бачення, що дозволяє бачити взаємозв'язки між технічними інноваціями, екологічною стійкістю та соціальним благополуччям.

GREKH I.M., assistant lecturer

Bila Tserkva National Agrarian University

FROM TECHNICAL SKILLS TO VALUE-BASED GUIDELINES: WHY AGRARIAN EDUCATION REQUIRES THE STUDY OF PHILOSOPHY TO CULTIVATE A GENERATION OF LEADERS

The author argues that the study of philosophy is critically important for shaping holistic thinking in future professionals. The discipline serves as a tool for developing critical thinking, ethical responsibility, and strategic vision, which allows them to see the interconnections between technical innovations, environmental sustainability, and social well-being.

Стрімкий розвиток технологій — від точного землеробства та біоінженерії до роботизованих ферм — вимагає від випускників аграрних ЗВО глибоких технічних знань. Проте, зосереджуючись винятково на цих навичках, існує ризик виховати не лідерів, а лише

поведінки у маркетингу медичного страхування.....	153
Чукіна І.В. Управління логістичними процесами в умовах цифрової економіки: виклики, перспективи та конкурентні переваги.....	154

Панель № 3 НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Димань Т.М. Кліматична освіта як елемент екологізації освітнього процесу в контексті вимог європейського зеленого курсу.....	157
Гриневич Н.Є. Digital transformation and application of internet of things in aquaculture...	158
Боньковський О.А. Інтернаціоналізація як стратегічний пріоритет розвитку вищої освіти.....	160
Карпук Л.М. Перспективи впровадження у БНАУ результатів навчання за програмою підготовки академічних лідерів.....	161
Ковальчук І.В. Освітня екосистема майбутнього: інтеграція науки, освіти та суспільного впливу.....	163
Задорожна Р.П. Університетські стартапи як засіб розвитку інноваційного потенціалу молоді.....	165
Шепета С.В. Участь експертної ради роботодавців у моніторингу якості освітньо-професійної програми спеціальності 071 облік і оподаткування.....	167
Бондар О.С. Використання Big Data та AI для створення індивідуальних навчальних планів для студентів.....	169
Лук'яненко К.Є., Мельник А.Ю., Порошинська О.А., Шмаюн С.С., Вовкотруб Н.В., Козій В.І. Використання штучного інтелекту для оцінки поведінки службових собак.....	171
Плоха С.А. Штучний інтелект у молочному скотарстві: модернізація аграрної освіти....	173
Коваль О.С. Мультимедійний електронний посібник-інструмент освітнього процесу.....	175
Ігнатенко В.Д. Міжкультурна взаємодія у сучасній освіті.....	176
Юхименко П.І. Формування інтелектуальної ідентичності на основі вивчення національної наукової спадщини.....	177
Мельник В.О. Елементи дуальної освіти для здобувачів БНАУ.....	180
Хомчук О.П. Проектна діяльність в освітньому середовищі.....	181
Мельник Л.М. Філософія Аристотеля як основа для формування цілісного мислення сучасного студента.....	183
Грек І.М. Від технічних навичок до ціннісних орієнтирів: чому аграрна освіта потребує вивчення філософії для виховання покоління лідерів.....	184
Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю. Освітні інновації у підготовці фахівців з обліку та оподаткування: компетенції з публічних закупівель.....	186
Гринчук Ю.С. Особливості розвитку стратегічного менеджменту в умовах сучасних викликів.....	187
Бровко Н.І. Роль громадськості у протидії корупції в освітній сфері як необхідна умова модернізації освітньої діяльності ЗВО.....	189
Настіна О.І. Законодавчі обмеження прав на земельну ділянку в умовах дії воєнного стану.....	191
Сімакова С.І., Клочко В.М. Окремі аспекти неформальної освіти у закладах вищої освіти в Україні.....	193
Столбецька С.Б. Професійно орієнтоване вивчення французької мови в аграрному університеті: сучасні підходи та виклики.....	195
Терещук М.М. Державна служба та аграрна освіта: практичні аспекти взаємодії....	196
Вихор М.В., Вихор В.М. Застосування методів управління змінами у системі менеджменту сучасних організацій.....	198
Грищенко І.В. Методичні засади формування професійної англомовної компетентності у студентів-біотехнологів.....	200